

5. Про визнання такими, що втратили чинність, та такими, що не застосовуються на території України, актів санітарного законодавства. URL: [www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248850007](http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248850007).
6. Поглиблення відносин між ЄС та Україною. Що, чому і як? Видання друге. / за ред. М. Емерсона, В. Мовчан. Київ, 2018, 276 с.
7. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2017 р. URL: [https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/layout\\_16\\_02\\_final.pdf](https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/layout_16_02_final.pdf).
8. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2018 р. URL: <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/association-agreement-implementation-report-2018.pdf>.

**Н. О. Деркачова**  
*старший викладач кафедри правознавства та  
галузевих юридичних дисциплін  
НПУ імені М.П. Драгоманова,  
(м. Київ)*

## ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В ПРАЦЯХ МИХАЙЛА ФЛЕГАНТОВИЧА ВЛАДИМИРСЬКОГО-БУДАНОВА

Юридичний факультет Київського національного університету Св. Володимира зробив великий внесок у розвиток та дослідження світової юридичної науки. Завдяки працям таких відомих вчених, співробітників цього університету, як К. О. Неволін, М. Д. Іванішев, О. Ф. Кістяківський, Г. М. Данилович, М. Ф. Владимирський-Буданов, Є. В. Спекторський та багатьох інших, юридична думка вийшла на якісно новий етап свого розвитку. Предметом вивчення та дослідження були питання, щодо виникнення і розвитку держави та права, його історичного розвитку, особливості права України та інших слов'янських народів, кодифікація законодавства, співвідношення права і справедливості, закону. Серед найяскравіших представників-вчених того часу, які досліджували питання походження та розвитку держави і права, був саме Михайло Флегантович Владимирський-Буданов – вчений з світовим ім'ям.

Владимирський-Буданов М. Ф. – український історик, доктор російської історії, ординарний професор кафедри історії руського права юридичного факультету Університету Святого Володимира, статський радник, доктор російської історії та член-кореспондент Петербурзької Академії Наук від 1903 року.

Народився в сім'ї сільського священика 15 травня 1836 році у селі Бороздине Веньовського повіту Тульської губернії.

Спочатку навчання здійснювалося у Веньовському духовному училищі, далі – в семінарії в Тулі, яку закінчив у 1857 році. До 1860 р. – навчався в Київській духовній академії, після якої продовжив навчання на історико-філологічному факультеті Київського університету, який закінчив у 1864 р. зі ступенем кандидата, отримавши за

наукову роботу “Важская уставная грамота” у 1865 році. Був залишений в університеті Святого Володимира для приготування до професорського звання. Результатом цього стала магістерська дисертація вченого “Немецкое право в Польше и Литве”, яка була захищена у 1869 році. Це був результат великої плідної праці в київських архівах. Дисертація науковця була видана пізніше, як монографія, і була нагороджена Уварівською премією Російської Академії наук. Це практично перше дослідження, щодо застосування у Польщі та Південно-Західній Русі німецького права, а саме магдебурзького права та войтовства [1, с. 25]. Робота була побудована майже виключно на архівному матеріалі і містила вагомі положення, які в подальшому отримали розвиток у ряді наступних робіт вченого.

Формування світогляду вченого відбувалося під впливом подій, які відбувалися в середині XIX ст. Наслідком їх стало зацікавлення М. Ф. Владимирським-Будановим правовою проблематикою. Характерним для його досліджень було те, що він у своїх розробках звертав увагу на ще не з'ясовані для юридичної науки питання. Головним напрямком наукової праці вченого було виявлення та публікація джерел щодо історії права та держави. Більшість з яких вперше була запроваджена у науковий обіг [2, с. 23].

Багато часу вчений приділяв дослідженню окремих дискусійних питань того часу, а саме переваг географічного фактору у процесі формування державних організацій, історії виникнення держав, соціальних інституцій народів, історії права тощо. Усе це призвело до того, що Михайло Флегонтович зосередився на вивченні не фактичної історії, а соціальних інституцій народів, що зрештою привело його до досліджень історії права та держави і стало підґрунтям для підготовки фундаментальної праці “Обзор истории русского права” [3, с. 18].

Не дивлячись, що Владимирський-Буданов не займав ніяких офіційних адміністративних посад, хоча йому і пропонували, його суспільна, науково-організаційна та викладацька діяльність є досить вагомою. При цьому вона супроводжувалася активною науковою та дослідницькою роботою.

У 1882–1916 роках – М. Ф. Владимирський-Буданов обіймав посаду головного редактора Тимчасової комісії для розгляду давніх актів. У 1887-1893 – стає головою Історичного товариства Нестора Літописця. У 1903 році його було обрано на посаду член-кореспондента Імператорської Академії Наук.

У 1915 році за станом здоров'я виїхав до Полтави. Вчений помер 24 березня 1916 року.

Таким чином, праці М. Ф. Владимирського-Буданова багаті на фактичний матеріал та нові оригінальні і дуже актуальні ідеї, які мають непересічне значення для створення цілісної картини розвитку української держави.

Визначні ідеї вченого М. В. Владимирського-Буданова не відійшли в минуле, вони є актуальними і сьогодні та стали істотним поштовхом та джерелом розвитку юридичної науки в Україні та інших державах.

Отже, праці вченого-науковця, присвячені історії держави та права складають найбільшу частину його наукової спадщини. Ґрунтовне дослідження самобутньої української історії права, сприйняття нових напрямків їхньої розробки, введення до загального користування необхідного обсягу джерел права – мала величезне значення для виокремлення вітчизняного права як самостійної галузі правової історії.

#### **ЛІТЕРАТУРА:**

1. *Владимирський-Буданов М. Ф.* Поместное право в древнюю эпоху Литовско-Русского государства. – Чтения в историческом обществе Нестора-летописца, кн. 3, с. 64.
2. *Бондарук Т. І.* Наукова концепція західноруського права у працях учених Київського університету. // Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченко. Серія Юридичні науки. – Вип.39.-2000. – С.17-23.
3. *Владимирський-Буданов М. Ф.* Обзор истории русского права – Ростов-на-Дону : Феникс, 1995 – 640с.

**О. Д. Довгань**  
**доктор юридичних наук, с.н.с.,**  
**заслужений діяч науки і техніки України,**  
**перший заступник директора з наукової роботи**  
**Науково-дослідного інституту інформатики і права**  
**Національної академії правових наук України**  
**(м. Київ)**

### **КУЛЬТУРА КІБЕРБЕЗПЕКИ НА ШЛЯХУ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ**

Одним із важливих шляхів вирішення проблеми підвищення рівня кіберзахисту особи і суспільства з використанням соціальних заходів на міжнародному і національному рівнях є безперечно глобальна культура кібербезпеки. Актуальність цієї проблеми обумовлена наявними і прогнозованими тенденціями збільшення кількості кримінальних правопорушень у кіберпросторі у зв'язку зі значним поширенням технологій електронної економіки та урядування, безпрецедентними масштабами комунікації у кіберпросторі спільнот національного і міжнародного виміру.

Тому, з метою забезпечення системності заходів протидії кіберзлочинності в Україні постає актуальним завдання приведення до єдиних формулювань законодавство у сферах забезпечення кібербезпеки, технічного і криптографічного захисту інформації, визначення норм для віднесення об'єктів до критичної інформаційної інфраструктури тощо.

Організаційно-технічна складова заходів протидії кіберзлочинності полягає у впровадженні організаційно-технічної моделі кіберзахисту, включаючи забезпечення